

مددجوی گرامی این راهنما جهت آشنایی شما با مراقبت‌های مربوط به لوله تغذیه ای ژژنوستومی تهیه شده است امیدواریم که این محتوا در روند درمانی شما مفید واقع شود.

ژژنوستومی چیست؟

ژژنوستومی ایجاد یک مسیر مستقیم از پوست شکم به روده باریک (ژژنوم) است که برای تغذیه بیمارانی به کار می‌رود که قادر به تغذیه دهانی یا معده ای نیستند.

موارد کاربرد ژژنوستومی چیست؟

اختلال شدید بلع، سرطان‌های مری و معده، انسداد معده، سوءتغذیه شدید، بعد از جراحی‌های بزرگ دستگاه گوارش و...

اصول تغذیه با ژژنوستومی چیست؟

در این روش معده حذف می‌شود و ژژنوم (روده باریک) مخزن ندارد در نتیجه بیمار تحمل تغذیه با حجم زیاد را ندارد، بنابراین توصیه می‌شود تغذیه به صورت آهسته و با حجم کم انجام شود. تغذیه لوله ای معمولاً به صورت قطره‌ای و دستی در زمان‌های معین انجام می‌شود.

به فرایند تغذیه با لوله تغذیه ای و سرنگ گاوآژ می‌گویند.

سرنگ گاوآژ

ورود سریع و حجم زیاد غذا به روده باعث اسهال، دل درد، افت فشار خون، سرگیجه، تعریق، ضعف و تپش قلب (سندروم دامپینگ) می‌شود.

بهتر است در شروع تغذیه رژیم بدون فیبر، سپس کم فیبر با پروتئین بالا، کم چرب، کم لاکتوز و با غلظت متعادل باشد. فرمول‌های استاندارد آماده هم در بسیاری از موارد مفید هستند که توسط پزشک یا متخصص تغذیه تجویز میشوند.

توجه کنید که غذاها باید کاملاً میکس، صاف‌شده، رقیق، بدون ذرات جامد، فاقد ادویه، فاقد چربی زیاد و فاقد قند بالا باشند، غذای غلیظ یا صاف‌نشده ممکن است خطر انسداد لوله را به دنبال داشته باشد. غذا و مایعات باید هم دمای محیط باشند.

استفاده از پروتئین‌ها (مانند گوشت، تخم مرغ، حبوبات)، لبنیات (بدون لاکتوز) و مغزها در تهیه مایع گاوآژ مفید است.

غذاهای دیر هضم مانند کله پاچه، دل، جگر، قلوه و تخم مرغ خام فقط با صلاحدید پزشک مصرف شوند.

وضعیت بدن هنگام تغذیه باید نیمه نشسته باشد یعنی سر و تنه ۳۰-۴۵ درجه بالا باشد و این وضعیت حداقل ۳۰-۶۰ دقیقه بعد از تغذیه حفظ گردد.

شروع ایمن تغذیه با حجم ۵۰-۳۰ میلی‌لیتر در طی زمان حداقل ۱۰-۵ دقیقه می‌باشد. حجم هر وعده را میتوانید به میزان ۱۰۰ تا ۱۲۰ میلی‌لیتر افزایش دهید.

فاصله ی بین هر وعده گاوآژ ۳-۴ ساعت می‌باشد. افزایش حجم را فقط هر ۲۴-۴۸ ساعت و در صورت تحمل کامل تغذیه انجام دهید.

برای تغذیه با سرنگ اعمال فشار زیاد ممنوع است. تغذیه باید به روش جاذبه بدون فشار سرنگ و آهسته انجام شود.

برای شروع تغذیه معمولاً ۲۴-۱۲ ساعت پس از جراحی و بر اساس دستور پزشک و اطلاع پرستار اقدام نمایید. نحوه ی تغذیه را پرستار به شما آموزش می‌دهد.

در ابتدای شروع تغذیه سرعت و حجم وعده باید کم و تدریجاً افزایش یابد.

بعد از هر نوبت گاوآژ (تغذیه، دارو و...) باید لوله ژژنوستومی را با ۳۰ میلی‌لیتر آب ولرم شستشو دهید (عدم شستشو خطر انسداد لوله را به دنبال دارد)

مصرف دارو از راه ژژنوستومی چگونه است؟

۱. داروها کاملاً خرد و حل شده باشند.

۲. هر دارو جداگانه گاوآژ شود.

۳. بین داروها شستشوی لوله انجام شود.

Mashhad University of
Medical Sciences

آموزش به بیمار

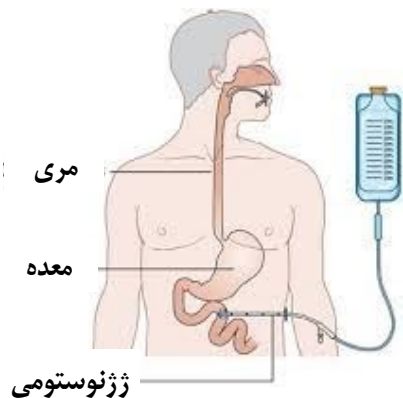
تاریخ صدور: ۱۴۰۱/۰۴/۰۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۶/۱۰/۰۱

کد بازنگری: OH-PE-B65-03

مراقبت های ژرئوستومی (لوله تغذیه ای)

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امید
واحد آموزش سلامت

علائم هشداردهنده:

در صورت تب، قرمزی، ترشح چرکی یا درد ناحیه لوله و شکم، استفراغ، باز شدن بخیه، کشیده شدن لوله، خونریزی یا نشت مایع از اطراف لوله فوراً به مراکز درمانی مراجعه کنید.

جهت دریافت خدمات آموزشی و پاسخگویی به سوالات خود می توانید همه روزه صبح ها به جز ایام تعطیل ساعت ۸-۱۳ با کلینیک پرستاری آموزش سلامت شماره تماس: ۰۵۱-۳۸۴۲۶۰۸۲ داخلی ۸۵۴۴ ارتباط باشید. خارج از ساعت ذکر شده با بخش بستری خود تماس بگیرید.

روش های دسترسی به آموزش های مجازی بیمارستان:

۱. وب سایت بیمارستان به آدرس:

<https://omid.mums.ac.ir/index.php/nursing-services/amoozesh-salamat>

۲. اسکن بارکدهای پایین با نرم افزار بارکد خوان یا دوربین تلفن همراه

و ورود مستقیم به صفحه مطالب آموزشی بیمارستان

کد دریافت فیلم های
آموزشی

کد دریافت پمفلت های
آموزشی

کد ورود به کانال
آموزشی ایستا

منبع: Medlineplus

عوارض تغذیه با ژرئوستومی چیست؟ و راههای

پیشگیری از آن چگونه است؟

اسهال: جهت پیشگیری از اسهال سرعت تغذیه را کاهش دهید، محلول تغذیه ای را رقیق کرده و اصول بهداشتی به جهت عدم آلودگی در مورد مواد غذایی، سرنگ گاوآژ و بهداشت دست را مورد توجه قرار دهید.

تهوع و دل پیچه: که در این صورت کاهش حجم، افزایش دفعات و بررسی دمای غذا (نه سرد، نه داغ) کمک کننده هستند.

انسداد لوله: جهت پیشگیری از آن شستشوی منظم لوله و پرهیز از گاوآژ غذای غلیظ توصیه می شود.

عفونت محل لوله: جهت پیشگیری از آن شستشوی روزانه پوست، خشک نگه داشتن محل و پانسمان تمیز را انجام دهید.

مراقبت از محل ژرئوستومی چگونه است؟

قبل از هر نوبت گاوآژ دست ها و سرنگ تغذیه ای را کاملاً بشویید.

روزانه محل لوله را از نظر قرمزی، ترشح و درد بررسی نمایید. محل ورود لوله به بدن را روزانه یا روز در میان با آب ولرم و صابون بچه شستشو دهید و کاملاً خشک کنید. در صورت نیاز به پانسمان، از گاز استریل استفاده نمایید.